

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**Αριθμός Γνωμοδοτήσεως 168/2021
ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Τμήμα Δ΄

Συνεδρίαση της 23^{ης} Νοεμβρίου 2021

*(Με φυσική παρουσία και με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων, σύμφωνα με την 475/2021
απόφαση της Προέδρου Ν.Σ.Κ.)*

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Παναγιώτης Παναγιωτουνάκος, Αντιπρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Μέλη: Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης, Αντιπρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, Δημήτριος Αναστασόπουλος, Παναγιώτης Παππάς, Αικατερίνη Γαλάνη, Στέργιος Κίκας, Δημήτριος Κατωπόδης, Αναστασία Ζαφειριάδου, Νικόλαος Μουκαζής, Ευτυχία Κασομένου, Θεόδωρος Ράπτης, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια: Άννα Πρεβενά, Πάρεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμός Ερωτήματος: Το έγγραφο με αριθμό πρωτ. 2412.10/48842/6-7-2021 του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Αρχηγείο Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής, Κλάδου Δ΄ (Διοίκησης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης) Διεύθυνσης Προσωπικού, Τμήματος Β΄.

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται αν: α) ο Υποπλοίαρχος Λ.Σ. Π. Κ. έχει υποχρέωση καταβολής χρηματικής αποζημίωσης υπέρ του Δημοσίου λόγω της απόσπασής του στον FRONTEX από την 16.4.2018 (ημερομηνία παρουσίας) έως την 19.3.2020, ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4676/2020 (Α΄ 67), κατά το άρθρο

115 ν. 4504/2017, όπως ίσχυε, πριν την αντικατάστασή του από το άρθρο 25 ν.4676/2020, β) ο ίδιος Αξιωματικός έχει υποχρέωση καταβολής χρηματικής αποζημίωσης υπέρ του Δημοσίου για τον χρόνο της παράτασης λόγω απόσπασης στον FRONTEX, ήτοι από 20-3-2020 έως 15-4-2021, κατ' άρθρο 48 (παρ.10) π.δ. 81/2012, και γ) η καταβολή χρηματικής αποζημίωσης για τις παραπάνω περιπτώσεις, εφόσον καταλογισθεί, θα υπολογισθεί αθροιστικά ή μόνο για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

Επί του ανωτέρω ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Δ') γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

Στο παραπάνω έγγραφο ερώτημα της υπηρεσίας και τα στοιχεία του Φακέλου που το συνοδεύουν, εκτίθεται το ακόλουθο πραγματικό.

1.- Με την Απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής με αριθ. πρωτ. 2411.2/26041/18/5-4-2018/ΥΝΑΝΠ/Α.Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ./Δ.Π ο Υποπλοίαρχος Λ.Σ. Π.Κ. του Α., φέροντας το βαθμό του Ανθυποπλοίαρχου Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ., αποσπάστηκε ως Εθνικός Εμπειρογνώμων (Secoded National Expert) στον FRONTEX για δύο (2) έτη από 16.4.2018, για κάλυψη της θέσης Ειδικού Εμπειρογνώμονα (Operational Expert) του Τμήματος Μικτών Επιχειρήσεων, αναλαμβάνοντας συγχρόνως υποχρέωση παραμονής στην υπηρεσία για χρόνο ίσο με τη συνολική διάρκεια της απόσπασής του σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ισχύουσα κατά το χρόνο αυτό διάταξη του άρθρου 115 του ν. 4504/2017, δεδομένου ότι στην εν λόγω διάταξη προβλέπεται ότι όσοι έχουν αποσπαστεί σε Διεθνείς Οργανισμούς, στη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Ελλάδος στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε Υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων χωρών και σε έδρες ναυτιλιακών ακολούθων και περαιτέρω όσοι εξ αυτών εξέρχονται από το Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. λόγω παραίτησης ή απόταξης ή αποστρατείας λόγω ουσιώδους έλλειψης ουσιαστικών προσόντων, υποχρεούνται να καταβάλουν υπέρ του Δημοσίου αποζημίωση ίση με το δεκαπλάσιο του γινομένου του βασικού μισθού του κατεχόμενου βαθμού επί τους υπολειπόμενους μήνες υποχρέωσης παραμονής στην υπηρεσία. Στην ίδια απόφαση απόσπασης, αναφέρεται επί λέξει ότι «Ο αποσπασμένος εν λόγω Αξιωματικός Λ.Σ. αναλαμβάνει πρόσθετη υποχρέωση παραμονής στο Λ.Σ. για χρονικό διάστημα ίσο με τη

συνολική διάρκεια της απόσπασής του...».

- 2.-** Με την Απόφαση Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής με αριθ. πρωτ. 2411.1/22581/20/10-4-2020 παρατάθηκε η απόσπαση του ανωτέρω Υποπλοίαρχου για ένα έτος από την ημερομηνία λήξης της σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 25 (παρ. 1) του ν. 4676/2020, η οποία αντικατέστησε το άρθρο 115 του ν. 4504/2017 και είχε τεθεί σε ισχύ από τη δημοσίευση του νόμου αυτού στις 19.3.2020. Στη νέα αυτή διάταξη προβλέπεται υποχρέωση παραμονής στο Λιμενικό Σώμα σε όσους αποσπώνται στους Διεθνείς Οργανισμούς, αλλά δεν προβλέπεται χρηματική αποζημίωση του Δημοσίου για την περίπτωση παράβασης της υποχρέωσης αυτής.
- 3.-** Ο Υποπλοίαρχος Λ.Σ. Π.Κ. του Α., στη συνέχεια μετά την επάνοδό του στην υπηρεσία, υπέβαλε αίτηση παραίτησης από τις τάξεις του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ., η οποία έγινε αποδεκτή με την απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής με αριθμό πρωτ. 2412.9/39940/21/4-6-2021.

4.- Κατόπιν των ανωτέρω η ερωτώσα υπηρεσία, έχοντας υπόψη της ότι αφενός μεν στην ισχύουσα μορφή του άρθρου 115 του ν.4504/2017 δεν προβλέπεται υποχρέωση του ανωτέρω Αξιωματικού Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. προς καταβολή χρηματικής αποζημίωσης υπέρ του Δημοσίου, αφετέρου δε ότι, σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 10 του άρθρου 48 του π.δ. 81/2012, τα εξερχόμενα λόγω παραίτησης από τις τάξεις του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. στελέχη, εφόσον δεν έχουν εκπληρώσει τις ανειλημμένες υποχρεώσεις παραμονής στην κατηγορία τους, υποχρεούνται στην καταβολή αποζημίωσης υπέρ του Δημοσίου, υπέβαλε το υπό εξέταση Ερώτημα.

5.-Στη συνέχεια, η υπηρεσία, από την οποία ζητήθηκαν διευκρινίσεις από το Γραφείο Νομικού Συμβουλίου του Κράτους στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής με το 220-1797/Φ.ΕΡ.103555/20.10.2021 έγγραφό του, ως προς την εφαρμοστέα νομοθεσία και ειδικότερα για την εφαρμογή ή μη στην προκειμένη περίπτωση της διάταξης του άρθρου 6 (παρ. 6) του Κώδικα Προσωπικού Λιμενικού Σώματος (ν.3079/2002), απάντησε με το με αριθμό πρωτ. 2412.10/81234/5.11.2021 έγγραφό της ότι *«1. Σε απάντηση του β´ σχετικού, γνωρίζεται ότι οι διατάξεις του π.δ. 81/2012 (Α´139) εκδόθηκαν κατ´ εξουσιοδότηση των περ. (ζ) και (στ) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 3922/2011 (Α´35). Ως εκ τούτου, φρονούμε ότι εν προκειμένω τυγχάνουν εφαρμογής αυτές ως αυξημένης τυπικής ισχύος νεότερες διατάξεις.2..».*

Νομοθετικό πλαίσιο

5.-ΣΤΙΣ διατάξεις του άρθρου 4 του Κεφαλαίου Β' του ν. 4150/2013 «Ανασυγκρότηση του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου και άλλες διατάξεις» (Α'102) ορίζονται τα εξής: «ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'.

ΛΙΜΕΝΙΚΟ ΣΩΜΑ - ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΚΤΟΦΥΛΑΚΗ.

Άρθρο 4.

Νομική Φύση Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής - Αρχηγείο και διάρθρωση υπηρεσιών Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής.

1. Το Λιμενικό Σώμα – Ελληνική Ακτοφυλακή ανήκει στην οργανωτική δομή του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου και συμβάλλει, κατά την ειδικότερη αποστολή του, στην αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτού.

2. Το Λιμενικό Σώμα – Ελληνική Ακτοφυλακή είναι ένοπλο Σώμα, στρατιωτικώς οργανωμένο, με αρμοδιότητες την ασφάλεια και την υποστήριξη της ναυτιλίας, το προσωπικό του οποίου έχει την ιδιότητα του στρατιωτικού, σύμφωνα με τον Στρατιωτικό Ποινικό Κώδικα (Σ.Π.Κ.). Στο προσωπικό του εφαρμόζονται οι διατάξεις που αφορούν στα άλλα ένοπλα Σώματα, εφόσον τούτο ορίζεται ειδικά από τις κείμενες διατάξεις, καθώς και οι διατάξεις του άρθρου 129 του Κώδικα Προσωπικού Λιμενικού Σώματος (Κ.Π.Λ.Σ.) που κυρώθηκε με το ν. 3079/2002 (Α' 311), όπως ισχύει.

3. Το Λιμενικό Σώμα – Ελληνική Ακτοφυλακή συγκροτείται από Κεντρικές και Περιφερειακές Υπηρεσίες.

α) Κεντρικές Υπηρεσίες είναι το Αρχηγείο του Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής και οι υπαγόμενες σε αυτό υπηρεσίες, όπως αυτές προσδιορίζονται με το διάταγμα του στοιχείου β' της παραγράφου 4 του άρθρου 1.

β) Περιφερειακές Υπηρεσίες είναι οι Περιφερειακές Διοικήσεις του Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής, οι υπαγόμενες σε αυτές Λιμενικές Αρχές και οι υπηρεσίες των Ναυτιλιακών Ακολούθων. Έως την έκδοση του διατάγματος που προβλέπεται στο στοιχείο β' της παραγράφου 4 του άρθρου 1, η διάρθρωση των Υπηρεσιών του Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής ρυθμίζεται από τις ισχύουσες διατάξεις και ιδίως από το π.δ. 67/2011 (Α' 149) και το π.δ. 242/1999 (Α' 201), όπως ισχύουν.

γ) Λιμενικές Αρχές είναι τα Κεντρικά Λιμεναρχεία, τα Λιμεναρχεία, τα Υπολιμεναρχεία, καθώς και οι υπαγόμενοι σε αυτά Λιμενικοί Σταθμοί και Λιμενικά Τμήματα.

δ) Με διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Ναυτιλίας και Αιγαίου μπορεί να ιδρύονται, να αναδιαρθρώνονται, να συγχωνεύονται, να μετατάσσονται σε ανώτερη ή κατώτερη τάξη, να μετονομάζονται ή να καταργούνται

Περιφερειακές Υπηρεσίες του Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής και να καθορίζεται η έδρα και η καθ' ύλην και η κατά τόπο αρμοδιότητά τους.

ε) Οι Λιμενικοί Σταθμοί και τα Λιμενικά Τμήματα ασκούν τις αρμοδιότητες των Λιμενικών Αρχών υπαγωγής τους, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στο διάταγμα ίδρυσής τους ή σε άλλη διάταξη της κείμενης νομοθεσίας.

4. Το Αρχηγείο Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής αποτελεί την ανώτατη επιτελική Υπηρεσία, με την οποία ο Αρχηγός του Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής ασκεί τη διοίκησή του. Έργο του Αρχηγείου, ως προϊσταμένης αρχής των Κεντρικών και Περιφερειακών Υπηρεσιών που συγκροτούν το Λιμενικό Σώμα – Ελληνική Ακτοφυλακή, είναι η μέριμνα για την εκπλήρωση της αποστολής του Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής, σύμφωνα με την πολιτική που ασκεί το Υπουργείο Ναυτιλίας και Αιγαίου.

5. Στο Αρχηγείο Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής λειτουργεί, ως όργανό του, Συμβούλιο Επιτελικού Σχεδιασμού και Διαχείρισης Κρίσεων, η συγκρότηση και η λειτουργία του οποίου καθορίζονται με το διάταγμα του στοιχείου β' της παραγράφου 4 του άρθρου 1.

6. Στις διεθνείς σχέσεις του Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής χρησιμοποιείται ο αγγλικός όρος «Hellenic Coast Guard».

6.- Στις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 6, όπως αυτή προστέθηκε με την παράγραφο 5 του δεύτερου άρθρου του ν. 3569/2007 (Α'122) και του άρθρου 129 του ν. 3079/2002 «Κύρωση του Κώδικα του Προσωπικού Λιμενικού Σώματος» (Α' 311), ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 6.

Γενικές διατάξεις (Άρθρο 5 του Ν. 2935/2001)

«1...2..

6. Όσοι εξέρχονται από τις τάξεις του Λ.Σ. λόγω παραίτησης ή Απόταξης υποχρεούνται να καταβάλουν υπέρ του Δημοσίου αποζημίωση ίση με το γινόμενο του βασικού μισθού του κατεχόμενου βαθμού επί τους υπολειπόμενους μήνες υποχρέωσης παραμονής στο Λ.Σ.. Όσοι αποχωρήσουν με αίτηση τους πριν από την εκπλήρωση των ανειλημμένων υποχρεώσεων τους και έχουν εκπαιδευτεί στο εξωτερικό υποχρεούνται να καταβάλουν εκτός από την ανωτέρω αποζημίωση και τη δαπάνη της εκπαίδευσής τους. Η αποζημίωση ή η δαπάνη εκπαίδευσης, κατά περίπτωση καταλογίζεται και βεβαιώνεται ως δημόσιο έσοδο κατά τις διατάξεις του

άρθρου 55 του π.δ. 16/1989 (ΦΕΚ 6 Α΄) σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 2 του ν.δ. 356/1974 (Κώδικας Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων - Κ.Ε.Δ.Ε. - ΦΕΚ 90 Α΄).»
«Άρθρο 129.

Εφαρμογή διατάξεων.

Το Λ.Σ. είναι στρατιωτικά συντεταγμένο Σώμα και το προσωπικό αυτού διέπεται από τις κάθε φορά ισχύουσες διατάξεις για τους Αξιωματικούς, Ανθυπασπιστές και Υπαξιωματικούς του Πολεμικού Ναυτικού, προς τους οποίους εξομοιώνεται σε ό,τι αφορά την κατάσταση, την ποινική δωσιδικία, την πειθαρχία, το αποστρατευτικό δικαίωμα, τις αποδοχές, τα οδοιπορικά έξοδα, τα έξοδα νοσηλείας και κηδείας, τις συντάξεις, τη συμμετοχή στο Μετοχικό Ταμείο και τα ταμεία αλληλοβοηθείας του Πολεμικού Ναυτικού, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά από τις διατάξεις του Κώδικα αυτού. Για τους Λιμενοφύλακες από την κατάταξή τους στη Σχολή Δόκιμων Λιμενοφυλάκων εφαρμόζονται ανάλογα οι εκάστοτε ισχύουσες για τους Υπαξιωματικούς του Λ.Σ. διατάξεις, εκτός αν διαφορετικά ορίζεται στον Κώδικα αυτόν.»

7.- Στη διάταξη του άρθρου 115 ν. 4504/2017 «Δια βίου εκπαίδευση προσωπικού Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής,...» (Α΄ 184), όπως ίσχυε πριν την αντικατάστασή της με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 25 του ν. 4676/202, ορίζονταν, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Άρθρο 115

Αξιοποίηση Στελεχών Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. και Πολιτικού Προσωπικού σε θέσεις εξωτερικού
1. Στελέχη Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. που αποσπώνται ή μετατίθενται σε Διεθνείς Οργανισμούς, στη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Ελλάδος στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε Υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων χωρών και σε έδρες ναυτιλιακών ακολούθων αναλαμβάνουν υποχρέωση παραμονής στην υπηρεσία για χρόνο ίσο με τη συνολική διάρκεια της απόσπασης ή μετάθεσης. Κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου ρυθμίζεται, με προεδρικό διάταγμα, το οποίο εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Όσοι εξέρχονται από το Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ., λόγω παραίτησης ή απόταξης ή αποστρατείας λόγω ουσιώδους έλλειψης ουσιαστικών προσόντων, υποχρεούνται να καταβάλουν υπέρ του Δημοσίου αποζημίωση ίση με το δεκαπλάσιο του γινομένου του βασικού μισθού του κατεχόμενου βαθμού επί τους υπολειπόμενους μήνες υποχρέωσης παραμονής στην υπηρεσία.

2. Τον Ιανουάριο κάθε έτους, εκδίδεται από τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, για μετάθεση σε κενές θέσεις στις έδρες των ναυτιλιακών ακολούθων. Όσοι υπηρετούν σε Υπηρεσίες Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ., όπου σύμφωνα με ειδικές διατάξεις προβλέπεται υποχρεωτικός χρόνος παραμονής σε αυτές, επιτρέπεται να υποβάλουν αίτηση για μετάθεση στις έδρες των ναυτιλιακών ακολούθων, μόνον μετά τη συμπλήρωση του χρόνου αυτού. Το Φεβρουάριο κάθε έτους, καταρτίζονται από τη Διεύθυνση Προσωπικού Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. οι πίνακες των ενδιαφερόμενων στελεχών Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. και τον Απρίλιο κάθε έτους εκδίδονται οι διαταγές μετάθεσης.

3. Οι Αξιωματικοί Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ., για τους οποίους εκδίδεται διαταγή μετάθεσης στις έδρες ναυτιλιακών ακολούθων, υποχρεούνται πριν τη μετάθεσή τους, να φέρουν την πιστοποίηση της παραγράφου 1 του άρθρου 10, να υποβληθούν σε έλεγχο καταλληλότητας. Η ισχύς των διατάξεων του προηγούμενου εδαφίου σχετικά με την πιστοποίηση της παραγράφου 1 του άρθρου 10, αρχίζει δύο (2) έτη από το χρόνο έναρξης λειτουργίας της Σχολής Επιθεωρητών/Ελεγκτών Διαχείρισης Ασφάλειας Πλοίων και Λιμενικών Εγκαταστάσεων του άρθρου 13.

4. Ο χρόνος παραμονής στις έδρες ναυτιλιακών ακολούθων είναι δύο (2) έτη. Τα στελέχη Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. εντάσσονται τουλάχιστον τρεις (3) μήνες πριν τη λήξη του χρόνου παραμονής τους στις έδρες ναυτιλιακών ακολούθων, σε διαδικασία εκτάκτων μεταθέσεων, οι οποίες διενεργούνται, με απόφαση του Συμβουλίου Μεταθέσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 27. Ειδικώς για τη μετάθεση στην Έδρα Ναυτιλιακού Ακολούθου (Ε.Ν.Α.) Λονδίνου προς παρακολούθηση εργασιών του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (ΙΜΟ) και υποβοήθηση του έργου του Μόνιμου Αντιπροσώπου της Ελλάδας στον εν λόγω Οργανισμό, ο χρόνος παραμονής είναι δύο (2) έτη, εκτός αν υπηρεσιακοί λόγοι επιβάλλουν τη χορήγηση παράτασης μέχρι και ένα (1) έτος. Ο χρόνος απόσπασης σε Διεθνείς Οργανισμούς ή στη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Ελλάδος στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή σε Υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι δύο (2) έτη, εκτός αν υπηρεσιακοί λόγοι επιβάλλουν τη χορήγηση παράτασης μέχρι και ένα (1) έτος.

5. Για την πλήρωση των θέσεων του παρόντος άρθρου, λαμβάνονται υπόψη οι προϋποθέσεις και οι περιορισμοί του άρθρου 27 και, επιπλέον, τα ακόλουθα κριτήρια:

α) να είναι ανώτεροι Αξιωματικοί Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. με βαθμό τουλάχιστον Πλωτάρχη προερχόμενοι από τη Σχολή Δοκίμων Σημαιοφόρων Λιμενικών ή ειδικότητας Τεχνικού, Οικονομικού και Νομικού,

β) να έχουν άριστη γνώση της αγγλικής γλώσσας ή πολύ καλή γνώση της γλώσσας της χώρας στην οποία πρόκειται να μετατεθούν, η οποία αποδεικνύεται με κρατικό πιστοποιητικό γλωσσομάθειας ή αντίστοιχο τίτλο, σύμφωνα με το άρθρο 28 του π.δ. 50/2001,

γ) να έχουν αξιολογηθεί ως «εξαιρετοι» ή «λίαν καλοί», κατά την τελευταία πενταετία,

δ) να έχουν κριθεί ευμενώς από τα Συμβούλια Κρίσεων, κατά την τελευταία πενταετία,

ε) να μην έχουν κριθεί ως «παραμένοντες στον ίδιο βαθμό»,

στ) να μην τελούν σε κατάσταση υπηρεσίας γραφείου,

ζ) να μην τελούν σε κατάσταση μακράς αναρρωτικής άδειας,

η) να μην τους έχει επιβληθεί καταστατική πειθαρχική ποινή,

θ) να μην διώκονται ποινικά για αδίκημα σε βαθμό κακουργήματος,

ι) να μην έχουν καταδικασθεί τελεσίδικα σε ποινή φυλάκισης για τα αδικήματα της κλοπής, της παράβασης καθήκοντος, της υπεξαίρεσης, της απάτης, της απιστίας σχετικά με την υπηρεσία, της πλαστογραφίας, της δωροδοκίας, της ψευδορκίας, της ψευδούς καταμήνυσης, της συκοφαντικής δυσφήμισης, της ελευθέρωσης κρατουμένου από πρόθεση, της εκβίασης, της ληστείας, της καταπίεσης, της υπεξαγωγής ή νόθευσης εγγράφου, των αδικημάτων κατά της γενετήσιας ελευθερίας και εγκλημάτων οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, των παραβάσεων της νομοθεσίας περί ναρκωτικών, της παράνομης οπλοφορίας ή οπλοχρησίας,

ια) να έχουν συμπληρώσει πραγματικά τα ειδικά τυπικά προσόντα προαγωγής τα οποία προβλέπονται μέχρι και το βαθμό τον οποίον κατέχουν, εφόσον πρόκειται για Αξιωματικούς Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. προερχόμενους από τη Σχολή Δοκίμων Σημαιοφόρων Λιμενικών ή να έχουν υπηρετήσει πραγματικά για χρονικό διάστημα πέντε (5) ετών σε Λιμενικές Αρχές ή τέσσερα (4) έτη σε Λιμενικές Αρχές οι οποίες εδρεύουν στους Νομούς Έβρου, Λέσβου, Χίου, Σάμου, Δωδεκανήσου, Κέρκυρας και Θεσπρωτίας, εφόσον πρόκειται για Αξιωματικούς Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. ειδικότητας Τεχνικού, Οικονομικού και Νομικού,

ιβ) να μην έχουν υπηρετήσει σε έδρα ναυτιλιακού ακολούθου ή σε Διεθνείς Οργανισμούς ή στη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Ελλάδος στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή σε Υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων χωρών, πλην των ομάδων ευρωπαϊκής συνοριοφυλακής και ακτοφυλακής.

Πλέον των ανωτέρω, συνεκτιμώνται τα εξής:

α) η γνώση της επίσημης γλώσσας ή τοπικής διαλέκτου και άλλων ξένων γλωσσών, οι οποίες να έχουν καταχωρηθεί στον ατομικό φάκελο των προς επιλογή στελεχών, β) η προηγούμενη εμπειρία ένεκα της υπηρεσίας του στελέχους σε ανάλογες θέσεις εσωτερικού. ....

6. Τα κριτήρια της παραγράφου 5 πρέπει να υφίστανται, τόσο κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης όσο και κατά την ημερομηνία έκδοσης της διαταγής μετάθεσης.».

8.-Στη διάταξη του άρθρου 115 του ως άνω νόμου (4504/2017), όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή της με τη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 25 ν. 4676/2020 ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 25 Μεταθέσεις εξωτερικού

1. Το άρθρο 115 του ν. 4504/2017 (Α' 184) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Άρθρο 115

Αξιοποίηση Στελεχών Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ. και Πολιτικού Προσωπικού σε θέσεις εξωτερικού

1. Τα στελέχη του Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ. που αποσπώνται σε Διεθνείς Οργανισμούς, στη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Ελλάδος στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε Υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων χωρών ή μετατίθενται σε έδρες ναυτιλιακών ακολούθων, αναλαμβάνουν υποχρέωση παραμονής στην υπηρεσία για χρόνο ίσο με τη συνολική διάρκεια της απόσπασης ή μετάθεσης. Κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου πλην εκείνων της παραγράφου 6, ρυθμίζεται με προεδρικό διάταγμα το οποίο εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής...

2. Τον Ιανουάριο κάθε έτους εκδίδεται από τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, για μετάθεση σε κενές θέσεις στις έδρες των ναυτιλιακών ακολούθων. Όσοι υπηρετούν σε Υπηρεσίες του Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ., όπου σύμφωνα με ειδικές διατάξεις προβλέπεται υποχρεωτικός χρόνος παραμονής σε αυτές, επιτρέπεται να υποβάλουν αίτηση για μετάθεση στις έδρες των ναυτιλιακών ακολούθων, μόνον μετά τη συμπλήρωση του χρόνου αυτού. Τον Φεβρουάριο κάθε έτους καταρτίζονται από τη Διεύθυνση Προσωπικού Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ. οι πίνακες των ενδιαφερόμενων στελεχών Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ. και τον Απρίλιο κάθε έτους εκδίδονται οι διαταγές μετάθεσης.

3. Οι Αξιωματικοί Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ. για τους οποίους εκδίδεται διαταγή μετάθεσης στις έδρες ναυτιλιακών ακολούθων, υποχρεούνται πριν τη μετάθεσή τους, να φέρουν την

πιστοποίηση της παραγράφου 1 του άρθρου 10. Η ισχύς των διατάξεων του προηγούμενου εδαφίου αρχίζει δύο (2) έτη από τον χρόνο έναρξης λειτουργίας της Σχολής Επιθεωρητών/Ελεγκτών Διαχείρισης Ασφάλειας Πλοίων και Λιμενικών Εγκαταστάσεων του άρθρου 13, όπως ισχύει κάθε φορά.

4. Ο χρόνος παραμονής στις έδρες ναυτιλιακών ακολούθων είναι δύο (2) έτη και επιτρέπεται να παρατείνεται μέχρι και έξι (6) μήνες για σοβαρούς υπηρεσιακούς ή οικογενειακούς λόγους. Ειδικά για τη μετάθεση στην έδρα ναυτιλιακού ακολούθου στο Λονδίνο προς παρακολούθηση των εργασιών του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (ΙΜΟ) και υποβοήθηση του έργου του Μονίμου Αντιπροσώπου της Ελλάδας στον οργανισμό αυτό, ο χρόνος παραμονής είναι δύο (2) έτη, εκτός αν υπηρεσιακοί λόγοι επιβάλλουν τη χορήγηση παράτασης ενός (1) έτους κάθε φορά και μέχρι τη συμπλήρωση δύο (2) ετών από τη λήξη της αρχικής θητείας. Ο χρόνος απόσπασης σε Διεθνείς Οργανισμούς ή στη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Ελλάδος στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή σε Υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι δύο (2) έτη, εκτός αν υπηρεσιακοί λόγοι επιβάλλουν τη χορήγηση παράτασης ενός (1) έτους κάθε φορά και μέχρι τη συμπλήρωση δύο (2) ετών από τη λήξη της αρχικής θητείας.

5. Για την πλήρωση των θέσεων του παρόντος άρθρου, λαμβάνονται υπόψη οι προϋποθέσεις και οι περιορισμοί του άρθρου 27, όπως ισχύει κάθε φορά, και, επιπλέον, τα ακόλουθα κριτήρια:

α) να είναι ανώτεροι Αξιωματικοί Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ. με βαθμό τουλάχιστον Πλωτάρχη, προερχόμενοι από τη Σχολή Δοκίμων Σημαιοφόρων Λιμενικών ή ειδικότητας Τεχνικού, Οικονομικού και Νομικού,

β) να έχουν άριστη γνώση της αγγλικής γλώσσας εφόσον πρόκειται να αποσπασθούν σε Διεθνείς Οργανισμούς ή στη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Ελλάδος στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή σε Υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή πρόκειται να μετατεθούν στην έδρα ναυτιλιακού ακολούθου στο Λονδίνο προς παρακολούθηση των εργασιών του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (ΙΜΟ) και υποβοήθηση του έργου του Μονίμου Αντιπροσώπου της Ελλάδας στον οργανισμό αυτό, ή τουλάχιστον πολύ καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας εφόσον πρόκειται να μετατεθούν σε έδρες ναυτιλιακών ακολούθων, η οποία αποδεικνύεται με κρατικό πιστοποιητικό γλωσσομάθειας ή αντίστοιχο τίτλο, σύμφωνα με το άρθρο 28 του π.δ. 50/2001 (Α' 39),

- γ) να έχουν αξιολογηθεί ως «εξαίρετοι» ή «λίαν καλοί», κατά την τελευταία πενταετία,
- δ) να έχουν κριθεί ευμενώς από τα Συμβούλια Κρίσεων, κατά την τελευταία πενταετία,
- ε) να μην έχουν κριθεί ως «παραμένοντες στον ίδιο βαθμό»,
- στ) να μην τελούν σε κατάσταση υπηρεσίας γραφείου,
- ζ) να μην τελούν σε κατάσταση μακράς αναρρωτικής άδειας,
- η) να μην τους έχει επιβληθεί καταστατική πειθαρχική ποινή,
- θ) να μην διώκονται ποινικά για αδίκημα σε βαθμό κακουργήματος,
- ι) να μην έχουν καταδικασθεί τελεσίδικα σε ποινή φυλάκισης για τα αδικήματα της κλοπής, της παράβασης καθήκοντος, της υπεξαίρεσης, της απάτης, της απιστίας, της νόθευσης ή πλαστογραφίας εγγράφου, της δωροδοκίας, της ψευδούς κατάθεσης, της ψευδούς καταμήνυσης, της ψευδούς καταγγελίας, της συκοφαντικής δυσφήμισης, της ελευθέρωσης φυλακισμένου από πρόθεση, της εκβίασης, της ληστείας, της παράνομης βεβαίωσης ή είσπραξης δικαιωμάτων του Δημοσίου, της υπεξαγωγής εγγράφου, των εγκλημάτων κατά της γενετήσιας ελευθερίας και των εγκλημάτων οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, των παραβάσεων της νομοθεσίας περί ναρκωτικών, της παράνομης οπλοφορίας ή οπλοχρησίας,
- ια) να μην έχουν υπηρετήσει σε έδρα ναυτιλιακού ακολούθου ή σε Διεθνείς Οργανισμούς ή στη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Ελλάδος στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή σε Υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων χωρών,
- ιβ) για τη μετάθεση σε θέσεις στις έδρες ναυτιλιακών ακολούθων πλην εκείνης στην έδρα ναυτιλιακού ακολούθου στο Λονδίνο, απαιτείται επιπλέον:
- (αα) να έχουν συμπληρώσει πραγματικά τα ειδικά τυπικά προσόντα προαγωγής τα οποία προβλέπονται μέχρι και τον βαθμό τον οποίον κατέχουν, εφόσον πρόκειται για Αξιωματικούς Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ. προερχομένους από τη Σχολή Δοκίμων Σημαιοφόρων Λιμενικών και (ββ) να έχουν υπηρετήσει πραγματικά για χρονικό διάστημα δύο (2) ετών σε Λιμενικές Αρχές, εφόσον πρόκειται για Αξιωματικούς Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ. ειδικότητας Τεχνικού, Οικονομικού και Νομικού,
- ιγ) για την απόσπαση σε Διεθνείς Οργανισμούς, ή στη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Ελλάδος στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή σε Υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων χωρών, καθώς και για τη μετάθεση στην έδρα ναυτιλιακού ακολούθου στο Λονδίνο, απαιτείται επιπλέον να έχουν υπηρετήσει πραγματικά για χρονικό διάστημα τεσσάρων (4) ετών σε Υπηρεσία του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής με αρμοδιότητες συναφείς με το

αντικείμενο των Διεθνών Οργανισμών ή των Υπηρεσιών όπου πρόκειται να αποσπασθούν ή να μετατεθούν,

ιδ) πλέον των ανωτέρω, συνεκτιμώνται και τα ακόλουθα κριτήρια:

(αα) η γνώση της επίσημης γλώσσας ή τοπικής διαλέκτου και άλλων ξένων γλωσσών, η οποία να έχουν καταχωρηθεί στον ατομικό φάκελο των προς επιλογή στελεχών, (ββ) η προηγούμενη εμπειρία ένεκα της υπηρεσίας του στελέχους σε ανάλογες θέσεις εσωτερικού. Τα κριτήρια της παρούσας παραγράφου πρέπει να υφίστανται τόσο κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης όσο και κατά την ημερομηνία έκδοσης της διαταγής απόσπασης ή της μετάθεσης.

6. Τα στελέχη του Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ. τα οποία έχουν μετατεθεί σε έδρες ναυτιλιακών ακολούθων ή έχουν αποσπασθεί σε Διεθνείς Οργανισμούς, ή στη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Ελλάδος στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ή σε Υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων χωρών, εντάσσονται τουλάχιστον τρεις (3) μήνες πριν τη λήξη του χρόνου της μετάθεσης ή της απόσπασης, σε διαδικασία εκτάκτων μεταθέσεων, οι οποίες διενεργούνται σύμφωνα με τις προϋποθέσεις οι οποίες προβλέπονται στα άρθρα 26 και 27, όπως ισχύουν κάθε φορά. Οι μεταθέσεις του προηγούμενου εδαφίου υλοποιούνται μετά τη λήξη του χρόνου της μετάθεσης ή της απόσπασης.

Ειδικά τα στελέχη του Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ. τα οποία έχουν αποσπασθεί σε Διεθνείς Οργανισμούς, ή στη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Ελλάδος στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ή σε Υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων χωρών, ή έχουν μετατεθεί στην έδρα ναυτιλιακού ακολούθου στο Λονδίνο, μετατίθενται κατά προτεραιότητα σύμφωνα με τη διαδικασία των προηγούμενων εδαφίων σε Υπηρεσίες του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής με αρμοδιότητες συναφείς με το αντικείμενο των Διεθνών Οργανισμών ή των Υπηρεσιών όπου έχουν αποσπασθεί ή μετατεθεί. Κάθε θέμα σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου ρυθμίζεται με το προεδρικό διάταγμα το οποίο εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής σύμφωνα με το άρθρο 30, όπως ισχύει κάθε φορά.».

2. Η ισχύς του επιπλέον κριτηρίου της προϋπηρεσίας που απαιτείται για απόσπασση σε Διεθνείς Οργανισμούς, ή στη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Ελλάδος στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ή σε Υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων χωρών, καθώς και για τη μετάθεση στην έδρα

ναυτιλιακού ακολούθου στο Λονδίνο, αρχίζει δύο (2) έτη από τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου.

3. Η εφαρμογή της περίπτωσης (β) της παραγράφου 5 όσον αφορά στην γνώση της αγγλικής γλώσσας για τα στελέχη του Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ. που μετατίθενται στις έδρες ναυτιλιακών ακολούθων, αρχίζει δύο (2) έτη από τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου. Κατά το χρονικό αυτό διάστημα, η απαιτούμενη γνώση της αγγλικής γλώσσας είναι «καλή», σύμφωνα με το άρθρο 28 του π.δ. 50/2001 (Α' 39).

4. Η ισχύς της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου αφορά σε όλα τα στελέχη Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ. που υπηρετούν σε οιαδήποτε Υπηρεσία του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και κάθε άλλου Υπουργείου και κατισχύει κάθε άλλης ειδικής διάταξης.».

9.- Στην παράγραφο 4, επίσης, του άρθρου 25 ως άνω ν. 4676/2020 ορίζονται τα εξής:

«4. Η ισχύς της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου αφορά σε όλα τα στελέχη Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ. που υπηρετούν σε οιαδήποτε Υπηρεσία του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και κάθε άλλου Υπουργείου και κατισχύει κάθε άλλης ειδικής διάταξης.».

10.- Στο άρθρο 14 του ν. 3922/2011 «Σύσταση Αρχηγείου Λιμενικού Σώματος-Ελλην. Ακτοφυλακής και άλλες διατάξεις»(Α' 35) ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 14.

Εξουσιοδοτικές διατάξεις.

1.Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη, μπορεί και κατά τροποποίηση των ισχυουσών διατάξεων και του παρόντος νόμου:

α... β. ... γ. ... δ. ... ε. ...στ. να ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις τοποθετήσεων, μεταθέσεων, αποσπάσεων, αδειών, αποζημιώσεων του στρατιωτικού προσωπικού ή να ρυθμίζονται θέματα συγκρότησης, σύνθεσης και λειτουργίας των συμβουλίων κρίσεων, προαγωγών, των πειθαρχικών συμβουλίων και των άλλων συλλογικών διοικητικών οργάνων κεντρικών και περιφερειακών του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής,

ζ. να ρυθμίζονται θέματα ιεραρχίας, κρίσεων, προαγωγών, καταστάσεων, αποστρατείας, ανάκλησης από την εφεδρεία, πειθαρχικού δικαίου, ειδικών υποχρεώσεων και απαγορεύσεων του στρατιωτικού προσωπικού του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής και κάθε άλλο συναφές θέμα,

η)....2....3. ..4...». ¹

11.- Στις διατάξεις του π.δ. 81/2012 «*Ιεραρχία, προαγωγές, μετατάξεις, αποστρατεία, ειδικές υποχρεώσεις και απαγορεύσεις προσωπικού Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής*» (Α' 139), που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων των περ. στ' και ζ' της παραγράφου 1 του άρθρου 14 ν. 3922/2011, και ειδικότερα των άρθρων 36 (παρ. 1, 3) του Κεφαλαίου Α' και 48 (παρ.1-10) του Κεφαλαίου ΙΑ', όπως ισχύουν, ορίζονται τα εξής:

«**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α`.**

ΙΕΡΑΡΧΙΑ – ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ.

Άρθρο 36. Αποστρατεία Αξιωματικών Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ. μετά από υποβολή αίτησης.

1. Οι μόνιμοι εν ενεργεία Αξιωματικοί Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ., εφόσον θεμελίωσαν δικαίωμα συνταξιοδότησης και εφόσον εκπλήρωσαν τις υποχρεώσεις παραμονής τους στο Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ., σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, δύνανται να υποβάλουν αίτηση αποστρατείας. Αν εκπλήρωσαν μόνον τις ανειλημμένες υποχρεώσεις παραμονής τους στο Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ., δύνανται να υποβάλουν αίτηση παραίτησης.

2. .... 3. Η αποδοχή της αιτήσεως αποστρατείας ή της αιτήσεως παραίτησης είναι υποχρεωτική για τον οικείο Υπουργό. Σε περίοδο μερικής ή γενικής επιστράτευσης, απαγορεύεται η υποβολή και αποδοχή αιτήσεων αποστρατείας ή παραίτησης.»

« **ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ`.**

ΕΙΔΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ.

Άρθρο 48.

Υποχρεώσεις παραμονής στο Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ.

1. Οι Αξιωματικοί που προέρχονται από τη Σχολή Δοκίμων Σημαιοφόρων Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ., αναλαμβάνουν υποχρέωση παραμονής έξι ετών, από την ημερομηνία ονομασίας τους ως Σημαιοφόροι.

2. Οι Αξιωματικοί ειδικότητας Τεχνικού, Υγειονομικού, Ιερέα, Οικονομικού και Νομικού, αναλαμβάνουν υποχρέωση παραμονής έξι ετών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της εκπαίδευσής τους. Οι Αξιωματικοί Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ. Ειδικής Μονιμότητας, αναλαμβάνουν υποχρέωση παραμονής, ως χειριστές εναερίων επιχειρησιακών μέσων, δεκαοκτώ ετών από την ημερομηνία κατάταξής τους. Η περίοδος των τριών ετών από την ημερομηνία ονομασίας των Σημαιοφόρων Λ.Σ. -

¹ Οι περ. (στ) και (ζ) του άρθρου 14 ν. 3922/2011 εξακολουθούν να παραμένουν σε ισχύ με το άρθρο 73 (παρ. 1) ν. 4150/2013 (Α' 102).

ΕΛ.ΑΚΤ. Ειδικής Μονιμότητας, αποτελεί δοκιμαστική περίοδο, κατά την οποία τελούν υπό δοκιμασία ως προς την πτητική ικανότητα και απόδοση τους.

3. Οι μετατασσόμενοι σε Αξιωματικούς ειδικοτήτων, αναλαμβάνουν υποχρέωση παραμονής δέκα ετών από την ημερομηνία ένταξής τους στη συγκεκριμένη κατηγορία, επιπρόσθετη της υποχρέωσης παραμονής που έχουν για την κατηγορία τους.

4. Οι Υπαξιωματικοί που προέρχονται από τη Σχολή Δοκίμων Υπαξιωματικών Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ. (Σ.Δ.Υ.Λ.Σ.), καθώς και οι Υπαξιωματικοί ειδικότητας Υγειονομικού, αναλαμβάνουν υποχρέωση παραμονής πέντε ετών, από την ημερομηνία ονομασίας τους ως Κελευστές.

5. Οι Λιμενοφύλακες αναλαμβάνουν υποχρέωση παραμονής τριών ετών, από την ημερομηνία της ονομασίας τους.

6. Τα στελέχη Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ. που αποστέλλονται από την Υπηρεσία για εκπαίδευση σε στρατιωτικές ή μη δημόσιες σχολές, ή σε αναγνωρισμένες ιδιωτικές τεχνικές σχολές, αναλαμβάνουν πρόσθετη υποχρέωση πενταετούς παραμονής, από την ημερομηνία κτήσης του διπλώματος ή του πτυχίου. Σε περίπτωση διακοπής της εκπαίδευσης χωρίς υπαιτιότητα της Υπηρεσίας, η πρόσθετη υποχρέωση παραμονής είναι διπλάσια του πραγματικού χρόνου της εκπαίδευσης, η οποία αρχίζει από την ημερομηνία διακοπής της. Όσοι εκπαιδεύονται σε τεχνικές στρατιωτικές σχολές εσωτερικού με έγκριση της Υπηρεσίας και λαμβάνουν πτυχίο που τους δίδει τη δυνατότητα, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, να αποκτήσουν άδεια ασκήσεως επαγγέλματος, αναλαμβάνουν πρόσθετη υποχρέωση παραμονής για χρονικό διάστημα τετραπλάσιο του προβλεπομένου χρόνου φοίτησης, σε καμία δε περίπτωση λιγότερο των οκτώ ετών. Τα στελέχη Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ. που αποστέλλονται για φοίτηση σε Ίδρυμα Ανώτατης Εκπαίδευσης, αναλαμβάνουν πρόσθετη υποχρέωση παραμονής για χρονικό διάστημα τετραπλάσιο του προβλεπομένου χρόνου φοίτησης, σε καμία δε περίπτωση λιγότερο των δέκα ετών, ενώ στην περίπτωση που δε λάβουν πτυχίο, αναλαμβάνουν υποχρέωση για χρονικό διάστημα ίσο με τον προβλεπόμενο χρόνο φοίτησης.

7. Τα στελέχη Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ. που αποστέλλονται από την Υπηρεσία στο εξωτερικό για εκπαίδευση για περίοδο μεγαλύτερη των έξι μηνών, αναλαμβάνουν πρόσθετη υποχρέωση παραμονής για χρονικό διάστημα τετραπλάσιο του προβλεπομένου χρόνου φοίτησης, σε καμία δε περίπτωση λιγότερο των τεσσάρων ετών, που αρχίζει από την επάνοδο τους. Για περισσότερες από μία μετεκπαιδεύσεις εντός της ίδιας πενταετίας ο υπολογισμός της πρόσθετης παραμονής γίνεται αθροιστικά. Τα στελέχη

Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ. που αποστέλλονται από την Υπηρεσία για εκπαίδευση στο εξωτερικό, με ή χωρίς διενέργεια διαγωνισμού, θεωρείται ότι μεταβαίνουν με τη θέλησή τους και υποβάλλουν υπεύθυνη δήλωση ότι έλαβαν γνώση της υποχρέωσης που αναλαμβάνουν.

8. Τα στελέχη Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ. που λαμβάνουν εκπαιδευτική άδεια για χρόνο μεγαλύτερο των έξι μηνών σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις περί αδειών του προσωπικού Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ., αναλαμβάνουν υποχρέωση πρόσθετης παραμονής για χρονικό διάστημα τετραπλάσιο εκείνου της εκπαιδευτικής άδειας και των τυχόν παρατάσεων αυτής, σε καμία δε περίπτωση μικρότερο των τριών ετών. Όσοι λαμβάνουν εκπαιδευτική άδεια για χρόνο μικρότερο των έξι μηνών, αναλαμβάνουν ομοίως υποχρέωση πρόσθετης παραμονής για χρονικό διάστημα τετραπλάσιο εκείνου της εκπαιδευτικής άδειας και των τυχόν παρατάσεων αυτής.

9. Ο χρόνος εκπαίδευσης ή φοίτησης, σύμφωνα με τις προαναφερθείσες παραγράφους, υπολογίζεται από την έναρξη μέχρι τη λήξη της συγκεκριμένης εκπαίδευσης ή φοίτησης. Στο χρόνο αυτό συνυπολογίζονται και οι προβλεπόμενες για το διάστημα αυτό διακοπές, καθώς και οι ληφθείσες κατά τη διάρκειά τους άδειες.

10. Τα στελέχη που εξέρχονται από το Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ. λόγω παραίτησης, εφόσον δεν έχουν εκπληρώσει τις ανειλημμένες υποχρεώσεις παραμονής στην κατηγορία τους, υποχρεούνται να καταβάλλουν υπέρ του Δημοσίου αποζημίωση ίση με το γινόμενο του συνόλου των εκκαθαρισμένων πραγματικών αποδοχών του κατεχόμενου βαθμού επί τους υπολειπόμενους μήνες υποχρέωσης παραμονής στο Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ. Όσοι αποχωρήσουν με αίτησή τους πριν την εκπλήρωση των ανειλημμένων υποχρεώσεων τους και έχουν εκπαιδευτεί στο εξωτερικό υποχρεούνται να καταβάλουν εκτός από την ανωτέρω αποζημίωση και τη δαπάνη της εκπαίδευσής τους. Η αποζημίωση ή η δαπάνη της εκπαίδευσής τους κατά περίπτωση, καταλογίζεται και βεβαιώνεται ως δημόσιο έσοδο κατά τις κείμενες διατάξεις. Τα ανωτέρω δεν εφαρμόζονται για όσους εξέρχονται για λόγους υγείας, οι οποίοι βεβαιώνονται από την αρμόδια Υγειονομική Επιτροπή. ...».

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και όλου του νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται, του σκοπού που εξυπηρετούν και την υπαγωγή σ' αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη του Τμήματος από την ερωτώσα υπηρεσία, συνάγονται τα ακόλουθα:

12.- Το Λιμενικό Σώμα είναι στρατιωτικά συντεταγμένο, ένοπλο σώμα, τα στελέχη του οποίου τελούν υπό ιδιαίτερο εξουσιαστικό καθεστώς (άρθρα 4 ν.4150/2013, 129 ν.3079/2002, βλ. και Ολ. ΣτΕ 2196/2014 σκ. 8).

13.- Στο στρατιωτικό προσωπικό της χώρας, όπως έχει κριθεί, η πρόβλεψη περί υποχρεωτικής παραμονής στην ενεργό υπηρεσία για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις καθενός στρατιωτικού σώματος ή σώματος ασφαλείας, δεν παραβιάζει το άρθρο 22 παρ. 4 του Συντάγματος² για την απαγόρευση της υποχρεωτικής εργασίας, εφόσον η διάρκεια αυτή είναι εύλογη. Αν παρέχεται δε δυνατότητα παραίτησης από την υπηρεσία με την υποχρέωση καταβολής ορισμένων ποσών, τα οφειλόμενα ποσά πρέπει να είναι ανάλογα (ΣτΕ 773/2017 σκ.12).^{3, 4, 5, 6}.

14.- Με τη διάταξη του άρθρου 115 του ν. 4504/2017, ως είχε αρχικώς, όπως αναφέρεται άλλωστε και στην Αιτιολογική Έκθεση του οικείου άρθρου, θεσμοθετήθηκε η υποχρέωση παραμονής στην υπηρεσία στελεχών του ΛΣ-ΕΛ.ΑΚΤ, τα οποία υπηρέτησαν στο εξωτερικό, για χρόνο ίσο με τη συνολική διάρκεια της απόσπασης ή μετάθεσής τους στο εξωτερικό, για την παραβίαση της οποίας λόγω παραίτησης, απόταξης κλπ. του υπόχρεου στελέχους από την υπηρεσία, προβλεπόταν η καταβολή υπέρ του Δημοσίου αποζημίωσης ίσης με το δεκαπλάσιο του γινομένου του βασικού μισθού του κατεχόμενου βαθμού επί τους υπολειπόμενους μήνες υποχρέωσης παραμονής στην υπηρεσία. Θεσπίστηκαν, επίσης, ορισμένα αξιοκρατικά κριτήρια επιλογής τους.

15.- Με τη νεώτερη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 25 ν. 4676/2020 που αντικατέστησε τη διάταξη του άρθρου 115 του ν. 4504/2017 καταργήθηκε, εμμέσως

² Στο άρθρο 4 παρ. 2 της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών που κυρώθηκε με το Ν.Δ. 53/1974(Α'256) ορίζεται ότι *“Ουδείς δύναται να υποχρεωθεί εις αναγκαστικήν ή υποχρεωτικήν εργασίαν”*. Ομοίως, στο άρθρο 22 παρ. 4 εδ. Α' του Συντάγματος προβλέπεται ότι *«Οποιαδήποτε μορφή αναγκαστικής εργασίας απαγορεύεται»*.

³ Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Κοινωνικών Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης στα διάφορα πορίσματά της για την Ελλάδα έχει κρίνει, όσον αφορά τους επαγγελματίες των ενόπλων δυνάμεων, ότι η πρόβλεψη υποχρεωτικής παραμονής στο στράτευμα, υπό τις προϋποθέσεις της κείμενης νομοθεσίας (προκειμένου περί των ενόπλων δυνάμεων ο ν.3257/2004) δεν είναι υπερβολική (βλ. ΣτΕ 773/2017 σκ. 12, με παραπομπή στα πορίσματα XVII-1 του έτους 2004, XVIII-1 του έτους 2006 και XX-I του έτους 2012 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Κοινωνικών Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης).

⁴ Χίτος κατά Ελλάδας, 51637/12.

⁵ Ωστόσο κατ' εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας έχει κριθεί ότι η υποχρέωση αυτή είναι δυνατό να καμφθεί όταν συντρέχουν σοβαροί λόγοι υγείας (ΣτΕ 773/2017 σκ. 9, πρβλ. και άρθρο 64 (παρ.16) ν.δ. 1400/1973). Η εξαίρεση αυτή, όσον αφορά το Λιμενικό Σώμα-Ελληνική Ακτοφυλακή, προβλέπεται στην παρ. 7 του άρθρου 6 ν.3079/2002 (Κώδικα Προσωπικού Λιμενικού Σώματος).

⁶ Βλ. αντίθ. ΔΕΦΠειρ Α 877/2019, 433/2013.

πλην σαφώς, η προβλεπόμενη στο άρθρο 115 του ν. 4504/2017 υποχρέωση καταβολής αποζημίωσης στο Δημόσιο σε περίπτωση πρόωρης παραίτησης και αποχώρησης από την υπηρεσία αποσπασθέντων στελεχών του ΛΣ-ΕΛ.ΑΚΤ., σε Οργανισμούς και Υπηρεσίες στο εξωτερικό κατά τα ανωτέρω. Από τη νεώτερη όμως διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 25 ν. 4676/2020, σε συνδυασμό της με τη διάταξη της παρ. 4 του ίδιου άρθρου, συνάγεται περαιτέρω σαφώς ότι σκοπός του νομοθέτη είναι αφενός μεν η περαιτέρω αναβάθμιση της εκπροσώπησης του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (Υ.ΝΑ.Ν.Π.) στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τους Διεθνείς Οργανισμούς μέσω της επιλογής για απόσπασση-μετάθεση σε αυτά στελεχών του με αυξημένα και πλέον απαραίτητα προσόντα και εμπειρία, δεδομένου ότι στους Διεθνείς αυτούς Οργανισμούς, τη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Ελλάδος στην Ε.Ε. και τις Υπηρεσίες της Ε.Ε. εν γένει παράγεται το σύνολο σχεδόν της ναυτιλιακής νομοθεσίας, όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται στην οικεία Απιολογική Έκθεση, αφετέρου δε η πραγματική αξιοποίηση της κτηθείσας εμπειρίας από τη θητεία στην αλλοδαπή των στελεχών του αυτών με την εν συνεχεία υποχρεωτική παραμονή τους στην ενεργό υπηρεσία και μάλιστα στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, τουλάχιστον για χρόνο ίσο προς το χρόνο της απόσπασσης (βλ. τις παρ. 5 περ. β και ιγ και 6 του νέου άρθρου 115). Η κατάργηση συνεπώς της προβλεπόμενης στο άρθρο 115 του ν. 4504/2017 υποχρέωσης καταβολής αποζημίωσης στο Δημόσιο σε περίπτωση πρόωρης παραίτησης και αποχώρησης από την υπηρεσία αποσπασθέντων στελεχών του ΛΣ-ΕΛ.ΑΚΤ., σε Οργανισμούς και Υπηρεσίες στο Εξωτερικό κατά τα ανωτέρω, συνεπάγεται μεν την απαλλαγή τους από την υποχρέωση καταβολής της ειδικής εν λόγω αποζημίωσης στο Δημόσιο, αλλά συγχρόνως τη διατήρηση και την επίταση της υποχρέωσης παραμονής τους στην Υπηρεσία, η οποία συνιστά ως εκ τούτου νόμιμο λόγο απόρριψης τυχόν υποβαλλόμενης αίτησης αποστρατείας, εφόσον βεβαίως αυτή υποβάλλεται πριν την εκπλήρωση της σχετικής υποχρέωσης.

Γνώμες

16.- Επί του τιθέμενου ερωτήματος, μετά από διαλογική συζήτηση μεταξύ των μελών του Τμήματος, διατυπώθηκαν δύο γνώμες:

Κατά τη γνώμη της **πλειοψηφίας**, που απαρτίσθηκε από τον Πρόεδρο του Τμήματος, Αντιπρόεδρο Ν.Σ.Κ. Παναγιώτη Παναγιωτουνάκο, και τους Νομικούς Συμβούλους Δημήτριο Αναστασόπουλο, Στέργιο Κίκα, Δημήτριο Κατωπόδη, Ευτυχία Κασομένου και Θεόδωρο Ράπτη [ψήφοι: έξι (6)], το ερώτημα τίθεται σε εσφαλμένη

νομική βάση και αλυσιτελώς. Τούτο δε διότι κατά τη σαφή και αναμφίβολη βούληση του νομοθέτη, όπως προκύπτει εναργώς από την Αιτιολογική Έκθεση του άρθρου 25 του ν. 4676/2020 που αντικατέστησε τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 115 του ν. 4504/2017, με τη διάταξη αυτή θεσπίζεται σαφής περιορισμός και ειδικότερα επιτείνεται η δεσμευτικότητα της υποχρέωσης παραμονής στην υπηρεσία των αποσπασθέντων σε θέσεις Ειδικού Εμπειρογνώμονα σε Διεθνείς Οργανισμούς, τη Μόνιμη Αντιπροσωπεία και τις Υπηρεσίες της Ε.Ε. χωρίς πλέον δυνατότητα απαλλαγής τους καθ' οιονδήποτε τρόπο (έστω και με την καταβολή ορισμένου ποσού), από την υποχρέωσή τους αυτή, αποκλείοντας την εφαρμογή της γενικής διάταξης του άρθρου 36 παρ. 3 του π.δ. 81/2012 για υποχρεωτική αποδοχή της αίτησης αποστρατείας των στελεχών του Λ.Σ.-ΕΛΑΚΤ. Τούτο δε κατ' εφαρμογή της όλως ειδικής, κατά ρητή επιταγή του νόμου, διάταξης της παρ. 4 του ίδιου άρθρου 25 του ν. 4676/2020, η οποία προβλέπει ότι η παράγραφος 1 του ίδιου άρθρου, με την οποία αντικαταστάθηκε το άρθρο 115 ν. 4504/2017, έχει εφαρμογή σε όλα τα στελέχη του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. και *«κατισχύει κάθε άλλης διάταξης»*, κατά την ορθή ερμηνεία της οποίας αποκλείεται η εφαρμογή κάθε άλλης διάταξης, η οποία θα αναιρούσε την αιτία της θέσπισής της και το σκοπό δημοσίου συμφέροντος που αυτή εξυπηρετεί, όπως θα συνέβαινε αν μπορούσε να εφαρμοστεί η διάταξη του άρθρου 36 παρ. 3 του π.δ. 81/2012. Ο σκοπός δε αυτός πιο συγκεκριμένα συνίσταται στην αξιοποίηση αποκλειστικά της κτηθείσας με δαπάνες του Δημοσίου εμπειρίας κλπ. των αποσπασθέντων στους ως άνω διεθνείς φορείς της αλλοδαπής, μετά τη λήξη της θητείας τους σε αυτούς, κατά τον χειρισμό των ναυτιλιακών εν γένει υποθέσεων από το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, με την υποχρεωτική παραμονή τους στο Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. επί εύλογο, όπως κρίνεται, χρονικό διάστημα. Υπό τα δεδομένα αυτά στη συγκεκριμένη περίπτωση, επειδή η απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής με αριθ. 2412.9/39940/21/4.6.2021, με την οποία έγινε αποδεκτή κατά το ιστορικό η αίτηση παραίτησης του Υποπλοιάρχου Λ.Σ. Π.Κ. του Α., στερείται νομίμου ερείσματος, τυγχάνει εξεταστέα η ανάκλησή της, σύμφωνα με το άρθρο μόνο του α.ν. 261/1968 (Α'12) και τις γενικές αρχές ανάκλησης των μη νομίμων διοικητικών πράξεων. Κατά λογική δε ακολουθία αυτών, το τιθέμενο Ερώτημα σχετικά με την υποχρέωση ή μη καταβολής ποσού αποζημίωσης από τον εν λόγω Υποπλοίαρχο στο Δημόσιο, λόγω της αποδοχής της ως άνω αίτησης παραίτησης του εν λόγω Υποπλοιάρχου, το οποίο προϋποθέτει αναγκαίως τη

νομιμότητα της απόφασης αυτής του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, ερείδεται σε εσφαλμένη νομική βάση και συνεπώς υποβάλλεται αλυσιτελώς.

17.- Κατά τη γνώμη της **μειοψηφίας**, που απαρτίσθηκε από τον Αντιπρόεδρο Ν.Σ.Κ. Νικόλαο Δασκαλαντωνάκη και τους Νομικούς Συμβούλους του Κράτους Παναγιώτη Παππά, Αικατερίνη Γαλάνη, Αναστασία Ζαφειριάδου και Νικόλαο Μουκαζή (ψήφοι πέντε {5}) προς την οποία προσχώρησε και η Εισηγήτρια Πάρεδρος Άννα Πρεβενά, ενόψει του σκοπού, που κατά τα ανωτέρω (βλ. σκέψη 15) επιδιώκεται με τις διατάξεις του άρθρου 115 του ν.4504/2017 και με εκείνες του άρθρου 25 ν.4676/2020, που τις αντικατέστησαν, το γεγονός ότι με αυτές δεν προβλέπεται πλέον υποχρέωση καταβολής αποζημίωσης σε περίπτωση που στέλεχος Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. εξέλθει λόγω παραίτησης από την υπηρεσία χωρίς να έχει εκπληρώσει την υποχρέωση παραμονής σ' αυτήν, που ορίζεται από τις άνω διατάξεις, δεν μπορεί να ερμηνευθεί ως απαλλαγή από την εν λόγω υποχρέωση. Και τούτο, διότι η προπαρατεθείσα διάταξη του άρθρου 48 παρ.10 του π.δ. 81/2012, η οποία είναι εναρμονισμένη με τη γενική πρόβλεψη της διάταξης του άρθρου 6 παρ. 6 Κ.Π.Λ.Σ., επιβάλλει υποχρέωση καταβολής αποζημίωσης από όλα, αδιακρίτως, τα εξερχόμενα των τάξεων του Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής στελέχη, που κατά το χρόνο παραίτησής τους δεν είχαν εκπληρώσει τις ανειλημμένες υποχρεώσεις παραμονής στο Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ ⁷. Η αντίθετη ερμηνευτική προσέγγιση, σε κάθε περίπτωση, αφενός συνεπάγεται τη ματαίωση του σκοπού του νομοθέτη περί υποχρεωτικής παραμονής στο Λιμενικό Σώμα-Ελληνική Ακτοφυλακή των στελεχών του, που αποσπάστηκαν σε Διεθνείς Οργανισμούς, ώστε εν συνεχεία να αξιοποιηθεί η κηθείσα από αυτούς εμπειρία και η μετάδοσή της στα νεότερα στελέχη του Σώματος,(πρβλ.Ολομ. Ελ. Συν. 1030/2017, ΝΟΜΟΣ) ⁸ και αφετέρου προσκρούει στο γράμμα της διάταξης της

⁷ Βλ. αντί πολλών απόφαση 352/2021 Ελεγκτικού Συνεδρίου, στην οποία κρίνεται ότι: "...11. Κατά την κρίση του Δικαστηρίου, η θεσπισθείσα με τις προαναφερόμενες διατάξεις του ν. δ/τος 1400/1973 υποχρέωση παραμονής στο στράτευμα δεν αντίκειται στην ήδη μνημονευθείσα διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του Συντάγματος καθόσον συνιστά αντικειμενικό, συναφή και εύλογο περιορισμό του δικαιώματος ελεύθερης επιλογής και άσκησης επαγγέλματος, που δικαιολογείται από την ανάγκη εξασφάλισης στελεχών ορισμένων ειδικοτήτων για τις προασπίζουσες την άμυνα της χώρας Ένοπλες Δυνάμεις ...".

⁸ Η 1030/2017 απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου (Ολ.), εφάρμοσε (κατά πλειοψηφία) τις διατάξεις των άρθρων 6 (παρ. 6), 102 (παρ. 6) και 129 του Κώδικα Προσωπικού Λιμενικού Σώματος, δεχόμενη ειδικότερα ότι «...Η δυνατότητα αυτή καταλογισμού των προώρων αποχωρούντων από το Λιμενικό Σώμα θεμελιώνεται στη διάταξη του άρθρου 102 παρ. 6 του ν.3079/2002 "Κώδικας Προσωπικού Λιμενικού Σώματος" η οποία μολοντί φέρει τον τίτλο "Υποχρεώσεις πρόσθετης παραμονής στο Λ.Σ. των στελεχών εκείνων που λαμβάνουν μετεκπαίδευση με έγκριση της Υπηρεσίας, είναι προφανές ότι δεν αναφέρεται μόνο σε αυτά, αλλά στο σύνολο των στελεχών του Λ.Σ., δεδομένου ότι η σχετική διάταξη – σε αντίθεση με το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 6 – δεν περιορίζει την εφαρμογή της σε "όσους δεν εκπλήρωσαν τις υποχρεώσεις παραμονής στο Λ.Σ., σύμφωνα με το άρθρο αυτό", αλλά την επεκτείνει σε όλους τους προώρων αποχωρούντες,

παραγράφου 10 του άρθρου 48 του π.δ. 81/2012, η οποία, δεδομένου ότι δεν παραπέμπει στις κατηγορίες των αξιωματικών Λ.Σ.- ΕΛ.ΑΚΤ., που αναφέρονται στις παραγράφους 1 έως 7 του ίδιου άρθρου, προφανώς, καταλαμβάνει όλες τις κατηγορίες των στελεχών του, όπως είναι και εκείνη των στελεχών της παραγράφου 1 του άρθρου 115 του ν.4504/2017, που δεν εκπληρώνουν την ανειλημμένη υποχρέωση παραμονής στην κατηγορία τους. Ούτε, όμως, η διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 25 του ν.4676/2020, σύμφωνα με την οποία η ισχύς της παραγράφου 1 του εν λόγω άρθρου αφορά σε όλα τα στελέχη Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. που υπηρετούν σε οποιαδήποτε υπηρεσία του Υπουργείου Ναυτιλίας και οποιοδήποτε άλλου Υπουργείου και κατισχύει κάθε άλλης ειδικής διάταξης, μπορεί να οδηγήσει σε διαφορετική ερμηνευτική εκδοχή, διότι η εν λόγω διάταξη κατισχύει κάθε άλλης όσον αφορά στα θέματα που η ίδια ρυθμίζει, στα οποία, όμως, δεν περιλαμβάνονται οι συνέπειες που επέρχονται σε περίπτωση μη εκπλήρωσης της υποχρέωσης παραμονής στην υπηρεσία. Συνακόλουθα, κατά τη μειοψηφήσασα γνώμη, η υποβληθείσα στην εξεταζόμενη περίπτωση από 8.3.2021 αίτηση παραίτησης του Π.Κ., υποβλήθηκε πρόωρα, ήτοι πριν από τη λήξη του χρόνου υποχρεωτικής παραμονής στο Σώμα, κατά παράβαση της διάταξης της παραγράφου 1 του άρθρου 115 του ν.4504/2017, και ως εκ τούτου επέρχονται οι προβλεπόμενες (στο άρθρο 48 παρ. 10 του π.δ. 81/2012) ένομες συνέπειες, για τον υπολογισμό δε της αποζημίωσης που αυτός πρέπει να καταβάλει θα ληφθεί υπόψη ολόκληρο το χρονικό διάστημα της απόσπασής του και της παράτασης της απόσπασής του στον FRONTEX.

Απάντηση

18.- Κατόπιν των ανωτέρω, σύμφωνα με τη γνώμη που πλειοψήφησε :

Το τεθέν ερώτημα υποβάλλεται αλυσιτελώς, καθόσον η διάταξη του άρθρου 115 του ν.4504/2017, όπως ισχύει, επιτάσσει την υποχρεωτική παραμονή στο Λιμενικό

υποχρεώνοντάς τους στην καταβολή της εκεί προσδιοριζόμενης αποζημίωσης. Στην αντίθετη περίπτωση, θα εστερείτο νοήματος η θέσπιση της σχετικής υποχρέωσης παραμονής των στελεχών του Λ.Σ., εάν δηλαδή δεν συνοδευόταν από την αντίστοιχη κύρωση. Σε κάθε δε περίπτωση, τυγχάνει ανάλογης εφαρμογής η προαναφερθείσα διάταξη του άρθρου 64 παρ. 16 του ν.δ. 1400/1973 (Α'114), όπως αυτό αντικαταστάθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν.3257/2004 (Α'143), δεδομένου ότι το άρθρο 129 ν.3079/2002 ορίζει ότι το προσωπικό του Λ.Σ. διέπεται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για τους Αξιωματικούς, Ανθυπαπιστές, και Υπαξιωματικούς του Πολεμικού Ναυτικού, προς τους οποίους εξομοιώνεται όσον αφορά –μεταξύ άλλων- και το αποστρατευτικό δικαίωμα, στο οποίο πρέπει να θεωρεί ότι περιλαμβάνεται και η υποχρέωση καταβολής αποζημίωσης, σε περίπτωση πρόωρης αποστρατείας κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 64 παρ. 16 του ν.δ. 1400/1973 (βλ. και τη σχετική σκέψη στη σελ. 9 της 2919/2015 Ολομ. Ελ. Συν.)...».

Σώμα-Ελληνική Ακτοφυλακή του αναφερόμενου στο ιστορικό στελέχους του που υπηρέτησε με απόσπαση στο εξωτερικό ως Ειδικός Εμπειρογνώμονας στον FRONTEX, για χρόνο ίσο με αυτόν της απόσπασής του, και επομένως εξεταστέα και μόνον τυγχάνει η ανάκληση της απόφασης αποστρατείας του, κατά το άρθρο μόνο του α.ν. 261/1968 (Α΄ 12) και τις γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου για την ανάκληση των μη νομίμων διοικητικών πράξεων, με την έκδοση από τη Διοίκηση σχετικής ανακλητικής πράξης, στην οποία θα αιτιολογούνται οι λόγοι δημοσίου συμφέροντος που οδήγησαν στην έκδοσή της.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα 28 Ιανουαρίου 2022

Ο Πρόεδρος του Δ΄ Τμήματος Ν.Σ.Κ.

Η Εισηγήτρια

Παναγιώτης Παναγιωτουνάκος
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Άννα Πρεβενά
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.